

2019. I. szemeszter

2019. I. szemeszter

Előadás: A korai évek örökké tartanak (...avagy tudom mit csinált a gyermeked nyolcéves koráig...)

Időpont: 2019. január 22. kedd 18 óra

Előadó: Dr. habil Varga László PhD dékán, Soproni Egyetem

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Az emberi elme egy titokzatos szerv, mely állandó kihívások elé állítja a tudósokat és a kisgyermeknevelőket. Születéstől nyolcéves korig az agy olyan, mint egy mágikus szivacs – mindent magába szív. Ez az elme fejlődésének legszenzitívebb időszaka, a „lehetőségek ablaka” –ekkor tanul az emberi elme a legtöbbet környezetéből. Az ablak viszonylag rövid ideig van nyitva, becsukódásával párhuzamosan az alapvető agyi struktúra kiépülése is lassan befejeződik.

Előadás: RETRO-Sopron: A kereskedelem színtere: a Várkerület

Időpont: 2019. január 29. kedd 18 óra

Előadó: Bolodár Zoltán fotó-adattáros

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A Várkerületen zajló árucseré történetében számos fordulópontra jelölhetünk ki. Ezek nem precízen kijelölhető dátumok, de mindenképpen egy új korszak eljövételét jelentették.

Hogyan formálta a Várkerületet a változó kereskedelem? Elénk tárja, e múltidéző „képmutogatás”.

Előadás: Az Ikva és vízimalmai

Időpont: 2019. február 5. kedd 18 óra

Előadó: Bódi Ottó nyugalmazott tanár

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

„Az Ikván, ezen kis patakon több mint húsz malom működött a XIX. században. Érdekelt, hogy mit lehet róluk megtudni –mondja Bódi Ottó, Az Ikva és vízimalmai című helytörténeti kötet szerzője. –Könyvem megírására gyerekkori emlékeim inspiráltak. Módszeresen kezdtem felkutatni a múltjukat, sorsukat. A könyv három és fél éves kutatómunka eredményeit összegezi 120 oldalon, mintegy 250 képpel; archív fotókkal, rajzokkal, térképekkel és saját készítésű felvételekkel.”

2019. I. szemeszter

Előadás: Selmec-Sopron kapcsolat 1919-2019

Időpont: 2019. február 19. kedd 18 óra

Előadó: Homor Péter levéltáros-könyvtáros, Soproni Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Az előadásban szó esik a két város jelenében és múltjában tapasztalható közös vonásokról. A helytörténeti párhuzamokról, az oktatási intézményekről, melynek révén mindkét város méltán kiérdemelte az iskolaváros nevet és azokról a személyekről, akik működésükkel kötődnek mindkét városhoz.

Előadás: RETRO-Sopron: Bakaélet

Időpont: 2019. február 26. kedd 18 óra

Előadó: Bolodár Zoltán fotó-adattáros

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A katonaelet helyszíneit -amelyek elsősorban a laktanyákat jelentették -igyekszik bemutatni az előadás. Nem csak az épületeket ismerhetjük meg, de bepillantást nyerhetünk például az első világháború alatti mindennapokba is. Az előadó kiragad történeteket, eseményeket, amelyek mind-mind egy város katonaeletét mutatják be az érdeklődőknek, a 20. századi bakaélet képein.

Előadás: Mit tudnak a madarak a klímaváltozásról?

Időpont: 2019. március 5. kedd 18 óra

Előadó: Pellingér Attila természetmegőrzési osztályvezető, Fertő-Hanság Nemzeti Park

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

„Számos vándormadár nagyon érzékeny a környezeti változásokra. A növekvő hőmérséklet, a változó növényzet és a szélsőséges időjárás jelentős hatással lehet a madarak életére. Általánosságban elmondható, hogy a rövid-és középtávon vándorló madarak könnyebben alkalmazkodnak a klímaváltozás hatásaihoz, míg a nagy távolságokon keresztül vándorló madarak számára ez nagyobb akadályt jelenthet, mivel az ő vándorlásuk sokkal kötöttebb ritmusú, így az éghajlat-változás hatásai nagyobb hatást gyakorolnak az életükre.”

Előadás: Milyen állapotban vannak vizeink? A biológiai vízminősítés

Időpont: 2019. március 12. kedd 18 óra

Előadó: Szita Renáta, a Fertő-Hanság Nemzeti Park munkatársa

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A vízminősítés módszertanának kidolgozása a XIX. század végén és a XX. század elején indult fejlődésnek. Ebben az időszakban az urbanizáció és az ipar fejlődésével együtt fokozódott a különböző víztestek és különösen a folyók szennyezettsége. Az egyre gyakoribb

2019. I. szemeszter

halpusztulások valamint az ivóvíz előállítására alkalmatlan, szennyezett vizek valósággal kikényszerítették, hogy a szakemberek és a hatóságok komolyan foglalkozzanak a kérdéssel.

Előadás: Járt-e ember a Holdon?

Időpont: 2019. március 19. kedd 17 óra

Előadó: Suminszky Nándor úrkutató

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Igaz volt-e a híres Armstrong-sztori? Miért lobog a zászló a légüres térben a Holdon? Miért nem látszanak a csillagok? Hogyan került egy C betű az egyik kőzetre? Hol készültek a felvételek; a Holdon vagy egy nagyméretű katonai sátorban, a Földön? Egy szabványos összeesküvés elméletéről vagy egy világméretű csalásról van szó?

Előadás: RETRO-Sopron: Rekonstrukciók

Időpont: 2019. március 26. kedd 18 óra

Előadó: Bolodár Zoltán fotó-adattáros

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Belváros rekonstrukció, világítás rekonstrukció, épület rekonstrukció stb. ... Ezt a témát járjuk körbe. Lesz szó műemlékvédelemről és a Soproni Ingatlankezelő Vállalatról, amely az 50-es, 60-as évek lehangelő állapotú lakásállományát kezelte. Sokszor az erejét meghaladó módon próbált úrrá lenni a feladatokon. Hogy milyen volt a lakáshelyzet a Kádár-korszakban? Erre is választ kapunk!

Előadás: A zene, mint világörökség

Időpont: 2019. április 2. kedd 18 óra

Előadó: Révész József gondokaművész, tanársegéd, Soproni Egyetem

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A muzsika mindennapi életünk része. Valamely változatával már mindannyian találkoztunk. Legtöbbször csak a háttérben szól, és rohanó életünkben egyre kevesebb időnk jut arra, hogy ebben a csodálatos, és néha titokzatos világban elmerüljünk. A zene fontos formáló erő, közösségi élményt ad, együtt gondolkodásra bátorít. Kinyitja fantáziánkat, tágabb látókört biztosít. Ha feltennénk magunknak azt a kérdést, hogy mi a zene, akkor nyilvánvalóan különböző válaszokat kapnánk. Az emberiség történelme során sokféle választ adott erre a kérdésre, megtoldva egy másik kérdéssel: Mire való a zene? Másként gondolt a zenére az ősember, mást találtak meg benne a nagy ókori kultúrák, és megint máshogy épül be a XXI. század emberének az életébe. Ezekre a kérdésekre próbál az előadás feleleteket adni.

2019. I. szemeszter

Előadás: Madártani kutatások a XX. században

Időpont: 2019. április 9. kedd 18 óra

Előadó: Pellinger Attila osztályvezető, Fertő-Hanság Nemzeti Park Természetmegőrzési Osztály

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A XX. század a természettudományok évszázada. Megismertük a madárvonulások titkait, jeles tudósok foglalkoztak Sopron és környéke madárvilágával. E viharos évszázadban, munkásságuk összefonódott a történelmi változásokkal.

Előadás: A tuskógomba fajok vizsgálata és a biológiai védekezés lehetőségei

Időpont: 2019. április 16. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Sipos György tudományos főmunkatárs, Soproni Egyetem, Funkcionális Genomika és Bioinformatika Intézet

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A tuskógomba fajok világszerte az erdők természetes talajlakó társalakói, amelyeknek egyes telepei (egyedei) a Föld felszínének legnagyobb méretű és leghosszabb életkorú élőlényei közé tartoznak. Ezen fajok a növényi sejtfal minden nagymolekulájú összetevőjét (lignin, cellulóz, pektin) képesek lebontani. Az Armillaria fajok nagy részét ugyanakkor a legsúlyosabb erdőkárosító gombafajok között tartják nyilván.

Előadás: A vörösiszap-szennyezés talajbiológiai vonatkozásai

Időpont: 2019. április 30. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Winkler Dániel András PhD erdőmérnök, egyetemi docens, Soproni Egyetem

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Napjainkban egyre több szó esik arról, hogy az ember okozta ökológiai katasztrófák olyan mértékben csökkentik a biodiverzitást, ami csak a 65 millió évvel ezelőtti nagy kihalásokkal hasonlítható össze. 2010. október 4-én a Veszprém megyei Ajka mellett található timföldgyár vörösiszap tározójának gátja átszakadt, ezzel az ország eddigi legnagyobb ökológiai és környezeti katasztrófáját okozva. A tározóból kizúduló közel 1 millió köbméter lúgos zagy és iszap több mint 1000 ha területet szennyezett be. A talaj pótolhatatlan természeti kincsünk. Az egészséges talajélet elengedhetetlen feltétele a különböző talajlakó állatok jelenléte. A talaj mezofaunához tartozó ugróvillások (Collembolák) nagymértékben hozzájárulnak a humuszképződéshez és a növények számára nagy segítséget jelentő mikorrhiza gombák terjesztéséhez, valamint segítik a szerves anyag lebontását és a talaj mineralizációját. Mindemellett a talaj fizikai és kémiai jellemzésére is alkalmasak, sok esetben jobban, mint a laboratóriumi módszerek. Joggal merülhet fel bennünk a kérdés, hogy a vörösiszap-szennyezés sújtotta régióban milyen változások álltak be a talajéletben, mutatkoznak-e a regeneráció jelei a katasztrófa után?

2019. I. szemeszter

Előadás: Védett növényfajok a Fertőmelléki-dombsoron

Időpont: 2019. május 7. kedd 18 óra

Előadó: Barna Csilla botanikus, Fertő-Hanság Nemzeti Park

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

A Fertő–Hanság Nemzeti Park területén a Fertőmelléki-dombsor kiemelkedő értékkel bír. A területen – az élőhelyek változatossága és a történeti múltja miatt – a védett és fokozottan védett növényfajok folyamatosan fent tudtak maradni. A természetvédelem egyik fontos feladata, hogy ezt így meg is őrizzük.

Előadás: Világegyetem a világirodalomban

Időpont: 2019. május 14. kedd 17 óra

Előadó: Bán András csillagász

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

(...) Világos éj volt. A hold fenn vala... (...)

"Ne válasszunk magunknak csillagot?" (...)

(...) A csillag vissza fog vezetni majd

a múlt időknek boldog emlékéhez,

ha elszakaszt a sors egymástul minket."

S választottunk magunknak csillagot...

Előadás: Digitális nemzedék- kihívások és dilemmák

Időpont: 2019. május 21. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Katona György egyetemi docens, Soproni Egyetem

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Az elmúlt 30 év elképesztő digitális és technológiai fejlődése teljesen átalakította hétköznapjainkat, hatása életünk minden területén tetten érhető. A kibontakozóban lévő információs társadalomban új digitális generáció nő fel, mely személyiségében, kompetenciáiban és világlátásában radikálisan különbözik az előző nemzedékektől, kihívást jelentve a családi és intézményes nevelés területén éppúgy, mint a munka világában. Az előadásban az információs társadalom és a felnövő digitális nemzedék jellemzőiről, lehetőségeiről és korlátairól, a nevelés új kihívásairól és dilemmáiról lesz szó.

Előadás: Az egészséges életmód kialakítás jelentősége kisgyermekkorban

Időpont: 2019. május 28. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Simon István Ágoston egyetemi docens, szakfelelős, oktatási dékánhelyettes, intézetigazgató, Soproni Egyetem

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Számos publikáció hívja fel a figyelmet a magyarországi felnőtt lakosság nem megfelelő egészségi állapotára, egészségtelen életvitelére. A megelőzést minél korábbi életkorban kell

2019. I. szemeszter

megkezdeni, az egészség szempontjából megfelelő életmód kialakításával. Az előadás bemutatja az egészséges életmód összetevőit, az azt befolyásoló tényezőket. Megismerteti az egészségtudatos életvitel kialakításának sajátosságait kisgyermekkorban, illetve a család, a bölcsőde és az óvoda szerepét ebben a folyamatban.

Előadás: Nyelvek, kultúrák és identitás a XXI. században

Időpont: 2019. június 4. kedd 18 óra

Előadó: Dr. Kitzinger Arianna egyetemi docens, Soproni Egyetem

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

„Évezredek teltek el a bábeli torony építése óta, és még mindig nem értjük egymást. Vajon ez csupán a nyelvek különbözőségének köszönhető vagy a kulturális háttér egyre sokszínűbbé válásának következménye is? Az előadás elsősorban társadalomnyelvészeti szempontból boncolgatja a többnyelvűség és többkultúráság témakörét, a nyelvi imperializmus kérdését és a pedagógia válaszait a multikulturalitásra. Irodalmi példákkal igyekszik szemléltetni a kihalófélben lévő nyelvek helyzetét, a kisebbségi nyelvek és sors kapcsolódását, valamint az identitáskeresés és -vállalás mai formáit.”

Előadás: Ökoturizmus mint szemléletformálás a Fertő-tájon

Időpont: 2019. június 18. kedd 18 óra

Előadó: Tislér Diána szakmai túravezető

Helyszín: Soproni TIT nagyterme (Sopron, Várkerület 98.)

Az érdeklődők megtudhatják, miként ad lehetőséget a túravezetés arra, hogy jobban megismerjük természeti környezetünket, mit tehetünk azért, hogy megmentsük a Földet?, kinek a felelőssége, feladata mindez.